

Sygn. akt VI GC 219/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 06 października 2014r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: 1. P. J. zam. M., 2. L. D. zam. M.,

przeciwko: (...) s.r.o. D. 1, 979 01 R. S., Republika Słowacji

o zapłatę

I. uchyla w całości nakaz zapłaty z dnia 10 czerwca 2013r., sygn. akt

VI GNc 327/13 wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w R. VI Wydział Gospodarczy,

II. oddala powództwo w całości,

III. zasądza solidarnie od powodów P. J. i L. D. na rzecz pozwanego (...) s.r.o. D. 1, 979 01 R. S., Republika Słowacji kwotę 35.960,27 zł (słownie: trzydzieści pięć tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt złotych dwadzieścia siedem groszy) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 14.417,00 zł (słownie: czternaście tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

IV. zwrócić stronie powodowej kwotę 400,00 zł (słownie: czterysta złotych) tytułem niewykorzystanej zaliczki,

V. nakazuje zwrócić stronie pozwanej kwotę 1.288,34 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście osiemdziesiąt osiem złotych trzydzieści cztery grosze) tytułem niewykorzystanej zaliczki.

Sygn. akt VI GC 219/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 października 2014r.

Pozwem z dnia 23 maja 2013r powodowie P. J. i L. D. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...), L. D. wnieśli pozew przeciwko (...) s.r.o. , Słowacja o zapłatę kwoty 331.404,25 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i terminów tam wskazanych oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powyższego podnieśli, że mieli zawartą z pozwanym umowę na świadczenie usług transportowych materiałów sypkich z Kopalni (...)

lub SW w G. na budowę autostrady A4. Zgodnie z tą umową powodowie świadczyli usługi transportowe na dowód czego wystawiali protokoły godzinowe pracy maszyn , a następnie w oparciu o nie faktury VAT, które zostały

zaakceptowane przez pozwanego P. S. (1), który był upoważniony do reprezentacji pozwanego. Mimo wezwania do zapłaty należności dochodzonej pozwem pozwany ich nie uregulował do dnia wniesienia pozwu.

Pozwany w zarzutach od nakazu zapłaty (k- 78-88) zaskarżył nakaz zapłaty z dnia 10.06.2013r wydany w postępowaniu nakazowym, sygn. akt VI GNc 327/13 co do kwoty 282.575,87 zł i wniósł o oddalenie powództwa w tej części i zasądzenie kosztów procesu.

W pisemnych motywach zarzucił, że powodowie zgodnie z zapisem par 5 łączącej strony umowy byli zobowiązani do wykonania w ciągu godziny świadczenia usług 3 kursów na w/w trasie i przewozu 75 ton piasku. Za tak wykonaną usługę przysługiwało im maksymalne wynagrodzenie w kwocie 150 zł; jeżeli nie zdołali tego wykonać wynagrodzenie w/w miało być miarkowane w proporcji do przewiezionego materiału. Powyższe wynikało z tego, że powodowie byli zobowiązani na podstawie umowy do przewiezienia określonej

ilości materiałów sypkich. Powodowie nie wykonali zazwyczaj usług w takiej ilości która by uzasadniała maksymalne wynagrodzenie, o czym świadczą dokumenty w postaci WZ z kopalni i dzienne zestawienia materiałowe.

Ponadto zarzucił, że karty pracy sprzętu powodów nie były prowadzone rzetelnie w zakresie godzin rozpoczęcia pracy lub jej zakończenia.

Podniósł także, że wystawione przez powodów faktury nigdy nie zostały zaakceptowane przez pozwanego, albowiem P. S. (1) w 2012r nie był uprawniony do składania jakichkolwiek oświadczeń woli w imieniu pozwanego; zaś był uprawniony od 29.02.2013r do reprezentowania pozwanego ale jedynie w zakresie działalności oddziału.

Stwierdził, że nie było możliwości weryfikacji prawidłowości faktur w chwili ich odbioru od powodów, albowiem wymagało to zweryfikowania w oparciu o w/w dokumenty. Poza tym pozwany nigdy nie zatwierdził prawidłowości dołączonych do pozwu faktur.

Następnie podał własne szczegółowe wyliczenia przewiezionego przez powodów materiału sypkiego z uwzględnieniem pracy na hałdach i wskazał, że wynagrodzenie jakie już otrzymali powodowie a kwota jaka złotych wyliczeń jest powodom należna to kwota 48.828,22 zł.

Powód w piśmie przygotowawczym z dnia 20.07.2013r (k- 466- 475) podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 08.06.2012r powodowie zawarli z pozwanym umowę o świadczenie usług. Wskazali, że przedstawicielem usługodawcy tj. pozwanego będzie J. M.. W par 1 umowy wskazali, że przedmiotem umowy jest określenie odpłatnego świadczenia usług na rzecz pozwanego polegających na transporcie materiałów sypkich z kopalni (...) lub SW w G..

Ustalili, że realizacja usług będzie następować na podstawie zamówień składanych przez upoważnionych pracowników pozwanego (par 4 ust1).

Następnie w par 5 ust 1 umowy strony postanowiły, że ustalają ceny (stawki ryczałtowe) za usługi przewozowe tj. przewożenie piasku na nasypy – wozidło 30 – jedna godzina – 170 zł, a za przewożenie piasku na nasypy – wozidło 25- jedna godzina – 150 zł. Ponadto w tym miejscu zapisały także, że ustalają, że wozidła w ciągu jednej godziny mają wykonać około trzy kursy dla wozideł 30

90 T na godzinę, dla wozideł 25 około 75T na godzinę. Maksymalnie odcinki na których będą jeździć wozidła wynoszą od wyjazdu na drogę serwisową z kopalni 1350 do 1500m, zakres 609plus150-620 plus 00.

Z kolei w par 5 ust 3 umowy ustaliły, że na podstawie raportów pracy podpisanego przez przedstawicieli obu stron powodowie będą upoważnieni do wystawienia faktur i przekazania jej pozwanemu na kwotę zatwierdzoną w nim przez

pozwanego do zapłaty (dowód : umowa z dnia 8.06.2012r k- 60- 65, zeznania stron powoda k- 647-648, pozwanego k-648-649, świadków: L. P. k- 644-647, P. S. (1) k- 584-585).

Pozwany zawarł ponadto z przedsiębiorcą A. W. w dniu 07.05.2012r oraz w dniu 21.05.2012r umowę o świadczenie usług w których wskazano ,że przedstawicielem pozwanego jest P. S. (1). W obu umowach strony też ustaliły stawki ryczałtowe i maksymalne stawki; przy czym w pierwszej z nich brak było dalszego uszczegółowienia w zakresie ilości kursów czy też ilości przewozowego materiału; natomiast w drugiej zastrzeżono już ilość kursów w ciągu godziny dla konkretnych wozideł , lecz nie wskazano ilości materiału jaki ma być przewieziony w ciągu jednej godziny (dowód: umowa z dnia 21.05.2012r k- 601-605, umowa z dnia 7.05.2012r k- 596-600, zeznania świadków : P. S. (1) k – 585, P. S. (2) k- 586, zeznania powoda k- 648, pozwanego k-649).

Powodowie na podstawie zawartej z pozwanym umowie świadczyli przedmiotowe usługi nie wykonując trzech kursów w ciągu godziny , a tym samym nie przewożąc określonych w/w wielkości materiałów sypkich (dowód:

zeznania świadków: S. C. k- 630, D. L. k- 630, P. S. (2) k- 586, L. P. k- 646v, zeznania powoda k- 648). Pracownicy powoda wykonując przedmiotowe usługi sporządzali protokoły godzinowe pracy maszyn, które były przeważnie podpisywane przez P. S. (1) za stronę pozwaną, a na ich podstawie powodowie wystawiali faktury VAT , które były podpisywane przez P. S. (1) i przyjmowane, weryfikowane pod względem formalnym , a następnie przekazywane pozwanemu, który je weryfikował pod względem merytorycznym w oparciu o dokumenty w postaci WZ i dziennego zestawienia materiałowego (dowód: faktury VAT numer: 21/08/2012 k- 5, 75/08/2012 k- 6, 19/09/2012 k- 7, 68/09/2012 k- 8, 7/06/2012 k- 477, 19/06/2012 k- 487, 54/06/2012 k-487, 19/07/2012 k-479, 64/07/2012 k-513, protokoły godzinowe pracy maszyn podpisane przez pracownika pozwanego k- 9- 41, 48-53, 494-499, 502-506, 521-526, niepodpisane protokoły jw. k – 42-47, 54-59, 481-486, 488-493, 507-511, 515-520, rozliczenie k – 480, 500, 512, 513, 514,

wykaz dokumentów WZ z zestawieniem elektronicznym oraz dziennie zestawienia materiałowe za okres od 8.06.25.09.2012r k- 108- 460, zeznania świadków: P. S. (1) k- 585 , E. D. k-586, P. S. (2), S. C. k- 630v, D. L. k- 631, L. P. k- 646, zeznania powoda k- 647v, pozwanego k- 649).

W dniu 14.11.2012r doszło do spotkania obu stron z którego sporządzono notatkę w której stwierdzono ,że jest niezgodność co do sumy zapłaty za faktury

wystawiane przez powoda. Polega ona tym ,że według pozwanego zapłacono

391.856,00 zł, a według powoda L. D. to kwota 345.434,00 zł. Ponadto wskazano w niej, że należy przeliczyć kursy -2,5 razy 25 T co daje 62,5 T/h. Zakreślono kolejny termin spotkania na dzień 21.11.2012r do którego nie doszło (dowód: notatka k- 583, zeznania świadków : P. S. (1) k-585 , L. P. -646 , zeznania powoda k-647v).

Sąd uwzględnił dowody w postaci dokumentów zaoferowane przez obie strony , choć były one kwestionowane przez stronę pozwaną w zakresie odnoszącym się do raportów godzin pracy maszyn; mimo tego Sąd miał w tym względzie na uwadze ,że te dokumenty należało ocenić przez pryzmat art. 248 kpc , a ponadto i tak były one w swej treści zweryfikowane poprzez dokumenty przedłożone przez pozwanego w postaci zestawienia godzin pracy sprzętu sporządzonego wg. wykazów powodów i Wz (k- 108 -); a także były podstawą wydania opinii przez biegłego sądowego (k- 672-811).

Sąd również w całości uwzględnił dowód z opinii biegłego sądowego, albowiem jest ona kompletna, dokładna, wykazująca się profesjonalizmem; została sporządzona w sposób rzetelny z uwzględnieniem całości dokumentów.

Sąd przyznał także walor wiarygodności zeznaniom świadków i obu stron , choć zeznania powoda dotyczące interpretacji zapisów łączącej strony umowy

były na tle pozostałych dowodów osobowych odosobnione i zdaniem Sądu nie znalazły one również potwierdzenia w pozostałych dowodach w postaci dokumentów, o czym szerzej w dalszych rozważaniach.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka P. M. z uwagi na cofnięcie powyższego wniosku dowodowego przez stronę pozwaną na rozprawie w dniu

27.11.2013r (k- 584v).

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył, co następuje:

Okolicznością bezsporną między stronami było zawarcie umowy o świadczenie usług w dniu 08.06.2012r.

Kwestią sporną była natomiast wysokości wynagrodzenia dla powodów za świadczone usługi na podstawie w/w umowy oraz sposób jego liczenia.

W zakresie interpretacji poszczególnych zapisów łączącej strony umowy z dnia 08.06.2012r należy na wstępie podnieść, że winny tu mieć zastosowanie reguły określone w art. 65 par 2 kc.

Oceniając powyższe wypada zacząć od tego, że zgodnie z zasadą swobody umów przewidziane w normie prawnej skutki prawne mogą być zastąpione skutkami zawartymi w oświadczeniu woli. Natomiast przepis art. 65 par 2 kc określa sposób wykładni oświadczenia woli stron umowy odmiennie, niż to ma miejsce przy interpretacji tekstu prawnego. (por. wyrok SN z dnia 8.06.1999r, sygn. akt II CKN 379/98, Osp 2000r, nr 6, poz. 91). Należy podnieść, że każde oświadczenie woli, niezależnie od formy, w jakiej zostało złożone, podlega wykładni sądowej. Artykuł 65 par.2 kc nakazuje przy interpretacji oświadczenia woli brać pod uwagę „okoliczności, w których ono zostało złożone”, a na tym tle raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na dosłownym jej brzmieniu. Przepis ten niewątpliwie pozwala sądom uwzględniać pozatekstowe okoliczności, w tym cel, jaki strony miały na uwadze przy zawieraniu umowy, i badać je przy pomocy dowodu świadków i przesłuchania stron. (por. wyrok SN z dnia 21.11.1997r, I CKN 815/97, OSNC 1999, nr 2, poz.38) Wypada zaznaczyć przy tym, że praktyce, zgodne określenie woli obydwu stron niejednokrotnie jest utrudnione. Wymaga to analizy nie tylko samych postanowień umowy, ale mogą mieć znaczenie dla stwierdzenia zgodnej woli stron ich wcześniejsze i późniejsze oświadczenia oraz zachowania stron, czyli tzw. kontekst sytuacyjny. Przy ustaleniu zgodnej woli stron powinna być dokonana analiza działań podejmowanych przez nie wcześniej i zamiarów komunikowanych drugiej stronie. (por. wyrok SN z dnia 18.09.2007r, sygn. akt II CSK 189/07). Jeżeli na tej podstawie nie da się stwierdzić takiego samego rozumienia przez strony postanowień umowy, aktualne staje się przejście do następnej fazy interpretacji umów, mającej na względzie drugą, obok respektowania woli oświadczającego, wartość, tj. ochronę zaufania adresata oświadczenia woli. Trzeba tu zaznaczyć, że odbiorca oświadczenia woli może skutecznie powołać się na sens przez siebie rozumiany tylko wtedy, gdy każdy uczestnik obrotu znajdujący się w podobnej sytuacji, a w szczególności dysponujący takim samym zakresem wiedzy o oświadczeniu i okolicznościach jego złożenia, zrozumiałby tak samo jego znaczenie. Decyduje zatem wtedy normatywny i zindywidualizowany punkt widzenia odbiorcy, który z należyłą starannością wymaganą w obrocie (art.355 kc stosowany w drodze analogii), a w stosunkach profesjonalnych z uwzględnieniem zawodowego charakteru działalności dokonuje interpretacji zmierzającej do odtworzenia treści myślowych składających oświadczenie woli (por. uchwała 7 sędziów SN z dnia 29.06.1995r, sygn. akt III CZP 66/95, OSNCP 1995, nr 12, poz.168, wyrok SN z dnia 5.12.2007r, sygn. akt I CSK 261/07).

Odnosząc się dodatkowo do powyższego wypada podnieść, że w stosunkach obligacyjnych umownych – a z takimi mamy do czynienia w niniejszej sprawie- wola stron (wyrażna bądź wyinterpretowana) nie może być jednak podważana przez odwoływanie się do zobiektywizowanego i niezależnego od woli stron interesu ogólnego (publicznego, grupowego, gospodarczego), (por. M. Safjan w: Kodeks cywilny, 2004r t. I s. 763).

Przenosząc powyższe rozważania na realia niniejszej sprawy trzeba podnieść, że przy dokonywaniu interpretacji umowy łączącej strony nie można odwoływać się – jak chcą tego powodowie – do umów jakie pozwany zawarł wcześniej z A. W. – firma (...)-, albowiem nie ma w nich odniesienia do ilości przewiezionego materiału w ciągu

godziny – i tak jest w obu umowach (k- 601-605); natomiast w pierwszej z nich w ogóle brak jest nawet wskazania co ilości wykonywanych kursów w ciągu godziny

(k- 596-600). Zdaniem Sądu zeznania strony pozwanej potwierdzone zeznaniami świadków P. S. (1) i L. P. w sposób przekonywujący podały przyczyny i cel zawarcia z powodami innej w swej treści umowy niż poprzednie umowy, w ramach których powodowie jako podwykonawcy świadczyli usługi.

Poza tym umowa łącząca strony tegoż procesu różni się jeszcze tym od poprzednich ,że wskazano w niej – odmiennie ,niż w wcześniejszych w/w umowach – iż przedstawicielem pozwanego jest J. M. – a nie jak dotychczas P. S. (1). Ta okoliczność potwierdza ,że strona pozwana chciała mieć bezpośrednią kontrolę na tych usługami. Skoro taki zapis był w tej umowie (k- 60) to zgodnie z nim tylko J. M. mógł na podstawie par 5 ust 3 podpisywać raporty pracy, które były podstawą wystawiania przez powodów faktur. Fakt, iż czynił to czasami P. S. (1) nie zmienia znaczenia tegoż zapisu. W ocenie Sądu cel sformułowania takiej treści par 5 ust 3 łączącej strony umowy był taki , aby umożliwić przedstawicielom pozwanej spółki , której siedziba mieściła się poza granicami Polski , weryfikację danych będących podstawą wyliczeń należności dla powodów .

Dalszą kwestią jest sposób liczenia wynagrodzenia za wykonane przez powodów usługi.

Strony wskazały ,że obowiązują stawki ryczałtowe (par 5 ust 1 umowy) co biorąc pod uwagę, zeznania świadków P. S. (1) , L. P. i pozwanego oraz mieszczący się również w par 5 zapis o stawkach maksymalnych powoduje , że strony chciały w ten sposób zastrzec ,że te stawki za wykonane usługi nie mogą być w żadnych warunkach wyższe niż odpowiednio : 170 zł w odniesieniu do wozidła 30 oraz 150 zł w odniesieniu do wozidła 25 (k- 62).

Z kolei w/w dowody osobowe oraz treść całego par 5 ust 1 łączącej strony umowy w którym posłużono się słowem „ około” w odniesieniu do 3 kursów dla wozideł 30 około 90t na godzinę i dla wozideł 25 około 75 T na godzinę powoduje , że należało przyjąć , iż zamiarem stronom było ,aby w ciągu jednej godziny została przewieziona określona w przybliżeniu ilość materiału podczas wykonania tej czynności do trzech kursów. Stronie pozwanej przede wszystkim zależało na ilości przewożonego materiału skoro tak miał skonstruowaną umowę z generalnym wykonawcą. Okoliczności podawane w zeznaniach przez powoda oraz świadków D. L. i S. C., że nie było możliwości wykonania trzech kursów na godzinę nie ma znaczenia , skoro takiej treści powodowie podpisali umowę (art. 353¹ kc) , a ponadto nigdy nie składali do pozwanego tego typu zastrzeżeń podczas realizacji umowy. Przy przyjęciu interpretacji powodów co sposobu rozliczeń umowy ,że bez względu na ilość wykonanych kursów i przewiezionego materiału należą się im stawki maksymalne to wówczas byłaby ona korzystnie ekonomiczna – biorąc pod uwagę okoliczności na jakich pozwany rozliczał się z swym odbiorcą –opłacalna jedynie dla powodów ; i pozwany nie miałby możliwości – na podstawie zapisów umowy -skłonienia powodów do wykonywania postanowień umowy z par 5 ust. 1 i co w konsekwencji czyniłoby ten zapis umowy bezużytecznym dla pozwanego. Biorąc jednak pod uwagę racjonalność i staranność działania jakim winni kierować się przedsiębiorcy przy zawieraniu umów brak jest podstaw do takiej oceny tego zapisu łączącej strony umowy.

Powyższej oceny nie podważa także okoliczność ,że pozwany płacił na początku bez zastrzeżeń należności wynikające z faktur wystawianych przez powodów.

O tym ,że miał prawo zweryfikować powyższe należność przez pryzmat łączącej strony umowy do momentu jej całkowitego zakończenia już podnoszono; ale, że tak zrobił – jeszcze przed procesem - świadczy o tym treść notatki z dnia 14.11.2012r . Ta okoliczność również przemawia za uznaniem ,że sposób rozliczenia umowy winien być taki jak ustalił to Sąd.

Z tych też względów biorąc pod uwagę powyższe oraz ustalenia ,że powodowie winni przewieść w ciągu godziny 62,5 T (2,5 kursa na godzinę)przy maksymalnej stawce 150 zł należało przyjąć ,że za wykonane przez nich usługi powinni otrzymać wynagrodzenie w wysokości 305.769,27 zł (brutto), a otrzymali jeszcze przed niniejszym procesem z tego tytułu kwotę 345.434,16 zł (okoliczność nie kwestionowana przez powodów) (dowód z opinii biegłego sądowego k- 681).

Powyższe powoduje, że należało nakaz zapłaty uchylić na podstawie art. 496 kpc w całości w zakresie kwoty 282.575,87 i powództwo co do tej kwoty w całości oddalić na podstawie art. 750 kc oraz wyżej wskazanych przepisów.

Należy w tym miejscu podnieść, że jedynie przez oczywistą niedokładność w sentencji wyroku nie podano kwoty która została objęta zarzutami, albowiem fakt wydania klauzuli wykonalności co kwoty 48.828,22 zł świadczy, że przedmiotem rozpoznania była należność zaskarżona zarzutami

(art. 495 kpc) i jedynie co do niej Sąd wydał wyrok na podstawie art. 496 kpc.

Orzeczenie o kosztach procesu znajduje uzasadnienie w treści art. 98

par 1.3 kpc i art. 99 kpc oraz 108 kpc.

ZARZĄDZENIE

- (...)

- (...)